

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
สารบัญ	จ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ระเบียบวิธีวิจัย	7
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	7
เครื่องมือการวิจัย	7
การเก็บข้อมูล.....	8
การวิเคราะห์ข้อมูล	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
คำถามของการวิจัย.....	11
กรอบแนวคิด.....	11
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	13
วรรณกรรมที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	13
วรรณกรรมที่เกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้าน.....	18

การเล่นซิทะ มีลักษณะการเล่นรูปแบบต่าง ๆ คือ การเล่นเพื่อการต่อสู้ การเล่นเอพิริกรรม และการเล่นเพื่อการบันเทิง องค์ประกอบในการเล่น ได้แก่

ผู้แสดงซิทะสามารถเล่นได้หลายลักษณะ คือ การเล่นซิทะเดี่ยวเพื่อโชว์ทำร้ายรำด้วยความสวยงาม การเล่นซิทะคู่เพื่อการต่อสู้และเพื่อการบันเทิง การเล่นซิทะหมู่เพื่อโชว์ศิลปะการต่อสู้เน้นความพร้อมเพียงสวยงาม สำหรับการเล่นซิทะเพื่อประกอบในพิธีกรรมนั้น จะมีผู้ร่วมคณะอย่างน้อย 3 คน ได้แก่ ครูหมอ ร่างทรงซิทะตายาย และคู่ประลองกำลังกับร่างทรง โดยทั่วไปผู้ประลองฝีมือกับตายายมักเตรียมคนไว้ประมาณ 3 คน เนื่องจากตายายมีพลังกำลังมากผู้ประลองไม่สามารถต้านแรงไว้จึงต้องมีคนสำรองไว้ต่อสู้จนกว่าตายายจะพอใจหยุดประลองฝีมือ คนตรีที่ใช้ในการเล่นมี ปี่ชวาหรือปี่ชุนวา กลองตัวผู้ กลองตัวเมีย ฉิ่ง การแต่งกายแบบชาวไทยมุสลิมคือสวมกางเกง เสื้อ ผ้าสแดงอโพกศรีษะ ผ้าถือปิดคาดเอว สถานที่แสดงเล่นได้ทั้งในกลางแจ้งและบนเวที ถ้าเป็นซิทะครูหมอต้องทำในโรงพิธี ทำเป็นสังเวียนกันร่ำเล่นบนลานพื้นดิน การแสดงเริ่มจากการไหว้ครูสี่ทิศ จากนั้นเมื่อซิทะทำสัญญาต่อสู้ก็จะเริ่มผลัดกันรุกผลัดกันรับต่อสู้กันจนฝ่ายใดแพ้-ชนะเป็นอันเสร็จการต่อสู้

รูปแบบการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานวิจัยครั้งนี้ คือ เส็น เหลาะหมาน โดยมีต้นแบบการเรียนรู้ของเส็น เหลาะหมาน คือ ฮัญญีสุโก หมะชะเหรัม ซึ่งเป็นเจ้าของคณะ สุกโก การิม ได้ถ่ายทอดวิชาซิทะทั้งซิทะต่อสู้และซิทะพิธีกรรม การเลือกถ่ายทอดมาจากครูตายายเลือกเข้าร่างทรงให้เส็น เหลาะหมานเป็นผู้ได้รับการถ่ายทอด นับเป็นการเลือกผู้เรียนที่มาจากความเชื่อสิ่งเร้นลับเป็นเกรท์ เส็น เหลาะหมานได้รับการถ่ายทอดโดยการเลียนแบบจากต้นแบบที่สาธิตให้ดู การสังเกต การพักดักจำ จากนั้นจึงทดลองต่อสู้โดยใช้ประสบการณ์จริงเป็นครูสอนให้ปรับปรุงการต่อสู้ได้อีกด้านหนึ่ง องค์ความรู้ที่เส็น เหลาะหมานได้รับ คือ ลักษณะและวิธีการเล่นซิทะรูปแบบต่าง ๆ ชั้นเชิงในการต่อสู้ การทำซิทะเพื่อพิธีกรรม นอกจากนี้ยังได้รับการปลูกฝังถึงคุณธรรมที่เป็นนักต่อสู้ซิทะ คือ ให้ซิทะเพื่อการป้องกันตัวและรักษาโรคภัยผู้ได้รับความเดือดร้อน แต่ไม่ให้นำซิทะไปรังแกผู้อื่น ดังนั้นเมื่อเส็น เหลาะหมานเป็นซิทะที่มีชื่อเสียงจึงเริ่มมีลูกศิษย์เข้ารับการถ่ายทอด วิธีการถ่ายทอดที่เส็น เหลาะหมานทำ คือ แบบรวมกลุ่ม หากคนไหนมีท่าทีว่าจะจะเป็นนักซิทะที่ดีก็จะถ่ายทอดให้แบบตัวต่อตัว นอกจากนี้ยังให้ศิษย์ร่วมปรึกษาหารือคิดหาท่าต่อสู้กันเอง และให้ทดลองต่อสู้กันจริง ๆ การเล่นซิทะในปัจจุบันกำลังเสื่อมความนิยม การเล่นเพื่อการแข่งขันต่อสู้ถูกพัฒนาให้กลายเป็นปัญจติลา ซิทะเพื่อการต่อสู้จึงเริ่มหมดไป การเล่นซิทะเพื่อพิธีกรรมไม่มีผู้ว่าจ้างให้ไปเล่นอีกต่อไปคงเหลือไว้แต่การเล่นเพื่อความบันเทิง ซึ่งถือเป็นการอนุรักษ์รูปแบบศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้อีกทางหนึ่ง

วรรณกรรมที่เกี่ยวกับศิลปะการต่อสู้.....	21
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายเผ่าชน.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
ตัวแปรที่ศึกษา.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
ระเบียบวิธีวิจัย.....	39
การเก็บข้อมูล.....	39
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ขั้นตอนการวิจัย.....	41
4 ผลการศึกษาค้นคว้า.....	43
ประวัติความเป็นมา.....	43
องค์ประกอบของการละเล่นซึละ.....	51
ผู้เล่น.....	52
การแต่งกาย.....	53
เพลงและเครื่องดนตรี.....	56
สถานที่.....	62
วิธีการแสดง.....	64
โอกาสที่ใช้ในการละเล่น.....	68
5 เครื่องช่วยการเรียนรู้ซึละเส้น การริม.....	70
ประวัติซึละขณะเส้น การริม.....	70

เครือข่ายการเรียนรู้ซึ่งละคณะสิ้น การิม.....	77
กระบวนการถ่ายทอดการเรียนรู้.....	77
ผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	77
ต้นแบบการเรียนรู้.....	77
วิธีการถ่ายทอดการเรียนรู้.....	78
องค์ความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอด.....	80
กระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญา.....	81
6 สรุปลงอภิปรายผลและเสนอแนะ.....	85
สรุปลงและอภิปรายผล.....	85
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	88
ผู้บอกข้อมูล.....	92
ประวัติผู้วิจัย.....	93

สารภาพ

ภาพที่	หน้า
1 เครื่องแต่งกายชี่ละ.....	55
2 ปี่ชุนวา	57
3 น້อง.....	58
4 กลองทนตัวผู้ตัวเมีย.....	59
5 ลักษณะการตั้งวงดนตรี.....	60
6 แม่ทำชี่ละ	65
7 แม่ทำใช้มือ.....	66
8 การใช้มือ.....	67
9 การใช้เท้า.....	67
10 การใช้เท้า.....	68

